

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

Кафедра журналістики та філології

**ДОБІРКА ЖУРНАЛІСТСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ: КУЛЬТУРНО-
ПРОСВІТНИЦЬКА ТЕМАТИКА**

**A SELECTION OF JOURNALISTIC MATERIALS: CULTURAL
AND EDUCATIONAL TOPICS**

Кваліфікаційна робота
освітнього рівня «бакалавр»
студентки спеціальності «Журналістика»
освітньої програми «Журналістика»
групи Жт-81

Шеденко Зореслави Олексіївни

Науковий керівник –
Бондаренко Олена Євгенівна,
кандидат філологічних наук

Суми 2022

Бібліографічний опис

Шеденко, З. О. Добірка журналістських матеріалів: культурно-просвітницька тематика: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня «бакалавр» ; спец. 061 – журналістика / З. О. Шеденко ; наук. керівник О. Є. Бондаренко. – Суми: СумДУ, 2022. – 29 с.

Анотація

У роботі на основі власних журналістських матеріалів показані можливі шляхи висвітлення культурного життя України через різножанрові та різноформатні тексти. Також запропонований вектор розвитку, за яким можна рухатися в процесі подальшої журналістської діяльності.

Ключові слова: репортаж, нарис, культурна тематика, регіональний туризм, журналістика.

VOCABULARY

Ukrainian tourism

Cultural and educational topics

Travel essay

Interview

Reportage

Travel

Ukrainian culture

Regional tourism

Sumy region

Photo report

Exhibition

Museum

Art locations

Hobby

Movie review

Good morning, dear president and members of the examination commission, all present. I am Zoreslava Shedenko, a fourth-year student. Today I present my portfolio of journalistic materials on cultural and educational topics. This selection was created to obtain a bachelor's degree.

The ideological and thematic orientation of the content of the selection allows us to define this portfolio as an example of so-called cultural journalism. The Oxford Dictionary explains this term of the English-language media environment as «a section of journalism that covers not only art journalism but also lifestyles, social debates, reflective ethical discussions of cultural or literary figures». Cultural journalism aims to show «different» points of view regarding those that dominate the news.

The portfolio presents 5 materials that best represent the skills of working with all types of journalistic genres within the cultural and educational topics. You can find my other texts on the same topic in «Appendix A».

The first of the texts presented in the selection is a report «Fedorov Rig» in Lebedyn: one location with several stories». The topic is a display of a cultural event in the context of the updated tourist concept of Lebedyn. The idea is to combine several story lines through a virtual tour, where the reader «passes» a tourist route with the author. The text was published on the «Tilda» resource as a blog page, and was also distributed on the website of the Lebedyn Art Museum and its social networks.

«Sivershchyna Hospitable» is a travel essay. The structure has several separate parts, which are arranged in chronological order of travel and connected by a single idea. At the same time, these sections of the text are independent, each describes a separate visited settlement. The subject of the essay is a trip to Sumy and Chernihiv regions. The idea is to show opportunities for regional tourism through one's own impressions. It can be posted in online media, travel portals, blogs, etc.

«Not only education: intellectual hobbies of our teachers» is an interview material written for the website of the Department of Journalism. The

informational occasion is the victory of one of our teachers in the online chess tournament. The topic is showing the teacher`s personality through his hobby. The idea is to acquaint students with the extracurricular activities of the employee of the department, respectively, the idea is embodied in the title.

«Movie review of the series «Bridgertons». This text belongs to a group of analytical genres. The informational reason is that the series is among the most popular on the Netflix platform. The topic is «Bridgertons» as a successful film project in 2021. The idea is to describe the plot by showing different aspects of the filming process. The sources of the facts were the pages of the series on social networks, official Netflix resources and sites with feedback from viewers. The scope of application is sites with reviews and feedback, online movie posters, etc.

«We are all different, but together we give a great, high-quality product»: «Friends of Daguerre» opened a photo exhibition». This is a report from an event in Sumy, created during my summer internship in «The Sumy Post». The topic is a demonstration of the activities of the new photo society in Sumy. The idea is to interest the reader and motivate them to visit the exhibition through their own presence at the scene. Scope of application is blogs, thematic news sites, social networks. The material is published on the resource «Tilda». It supplemented by self-created photos from the event.

In general, the creation of a selection of journalistic materials demonstrates the skills of writing texts of informational, analytical and artistic and journalistic genres. It outlines further directions of research. As the topic of «touristic Ukraine» is gaining popularity (especially during the war), journalistic work on cultural and educational materials will continue.

Thank you for attention. Ready to answer your questions

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	7
Вступ.....	7
Опис інформаційного проєкту.....	9
Інформаційний проєкт.....	12
«Федорів Ріг» у Лебедині: одна локація з кількома історіями.....	12
Сіверщина гостинна.....	18
Не лише освіта: інтелектуальні хобі наших викладачів.....	24
Кінорецензія на серіал «Бріджертони».....	26
«Усі ми різні, але разом даємо класний, якісний продукт»: «Друзі Дагера» відкрили фотовиставку.....	29
Висновки	34
Список використаних джерел.....	36

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ВСТУП

Подана добірка сформована як портфоліо журналістських матеріалів, упорядковане за період навчання на бакалавраті. Воно демонструє навички створення текстів, тематичне спрямування журналістського інтересу щодо висвітлення подій і фактів, потенційні творчі можливості автора, досвід роботи, кількість та якість написаних текстів.

Під терміном «портфоліо» ми розуміємо «індивідуальний портфель освітніх досягнень, індивідуальну накопичувальну оцінку в певній сфері діяльності особистості» [3]. Таким чином, цей метод «систематизує досвід автора та дозволяє більш чітко визначити напрям його професійного розвитку» [3].

Добірка матеріалів базується на особливостях авторського світосприймання, де культурно-просвітницька тема викликає максимальний інтерес. Мета журналістської діяльності в цьому контексті – максимально розкрити культурний потенціал країни через використання інструментів журналістики.

В англomовному медійному середовищі існує термін «Культурна журналістика». Оксфордський словник пояснює його як «розділ журналістики, що охоплює не лише мистецьку журналістику (огляди, критику, новини про мистецтво й популярну культуру), а й базується на розгляді питань способу життя, соціальних дебатів, рефлексивних етичних дискусій культурних або літературних діячів» [7].

За інформацією авторів словникової статті культурна журналістика спрямована на показ «інакших» точок зору відносно тих, які домінують у новинах. Ця сфера медійної діяльності має кілька аспектів дослідження: матеріали відділів культури, тексти про культуру та суто мистецька журналістика. Портфоліо журналістських матеріалів у цій роботі відповідає другому напрямку «тексти про розвиток культури».

Авторський задум базується на принципі пошуку нових тем, що мало відображені в медіапросторі міста й області. Так, культурно-просвітницький напрям у медіа Сумщини мало розроблений. Його переважно представляють такі медіа: «ЦУКР», «Суспільне Суми», «СТС», «Панорама». Культурно-просвітницька тема представлена, зокрема, телевізійним тревел-квестом «Край пригод» (керівник – Таїсія Павленко); матеріалами авторів «ЦУКРу» Вікторії Євтушенко, Юлії Опанасенко, Таміли Кошман, Інни Мальонкіної і т. ін.

Інші ЗМІ (наприклад, «The Sumy Post», «Сумські дебати» тощо) віддають перевагу громадсько-політичним та суспільно-економічним темам. Отже, подана добірка спрямована на зміну поточної риторики медіа та є актуальною.

Під час створення портфоліо були поставлені такі завдання:

- систематизувати власний журналістський творчий доробок;
- визначити критерії відповідності авторських текстів визначеним жанрам і темам;
- дослідити значення портфоліо як матеріалів, які репрезентують журналістський досвід.

Портфоліо складається з текстів художньо-публіцистичного, аналітичного та інформаційних (зім'ятка й репортаж) жанрів. Такий жанровий розподіл застосований для урізноманітнення контенту.

ОПИС ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

Добірка матеріалів для портфоліо охоплює період січня 2021 – лютого 2022 років. Це тексти, підготовані для презентації на заняттях із дисциплін «Репортерська праця», «Журналістські жанри», а також створені в період проходження навчально-виробничої практики.

«Федорів Ріг» у Лебедині: одна локація з кількома історіями» – репортаж від 22 травня 2021 року. Матеріал написаний після відвідування події, тому джерельна база – власні спостереження та коментарі осіб-організаторів. Тема – показ культурного заходу (встановлення пам'ятного знаку) в контексті оновленої туристичної концепції Лебедина. Ідея – поєднання кількох сюжетних напрямків розповіді через віртуальну екскурсію, де читач «проходить» туристичним маршрутом разом із автором. Інформаційний привід – офіційне відкриття нової міської пам'ятки. Цільова аудиторія – мешканці Сумщини й, зокрема, Лебедина. Реципієнтів не обмежено віком чи статтю, а лише географічно, оскільки текст пропагує регіональний туризм. Сфера застосування простежується у використанні тексту. Він був опублікований на ресурсі «Tilda» як сторінка блогу [5], також поширений на сайті Лебединського художнього музею [6] і в його соцмережах. Світлини, які ілюструють текст, вміщені в «Додатку Б».

«Сіверщина гостинна» – подорожній нарис, створений під час вивчення курсу «Художньо-публіцистичні жанри». Матеріал написаний після відвідання описаних місць, джерельна база складена із власних спостережень та поданої екскурсоводами інформації. За структурою має кілька окремих частин, які розміщені в хронологічній послідовності подорожі та зв'язані єдиною ідеєю. Водночас, ці розділи тексту самостійні, кожен описує окремий відвіданий населений пункт. Тема нарису – подорож Сумщиною та Чернігівщиною. Ідея – показати можливості для регіонального туризму через власні авторські враження. Інформаційний привід – власне, щорічна

традиційна подорож Україною. Джерельна база – добірка фактів, узятих із промови екскурсовода, а також результати власних спостережень. Цільова аудиторія – потенційні туристи, які досліджуватимуть цікаві місця північно-східних регіонів України. Сфера застосування – інтернет-ЗМІ, туристичні портали, блоги.

«Не лише освіта: інтелектуальні хобі наших викладачів» – матеріал у жанрі інтерв'ю, написаний для сайту кафедри журналістики. Інформаційний привід – перемога одного з наших викладачів на онлайн-турнірі з шахів. Тема – показ особистості викладача через його хобі. Ідея – познайомити студентів із позанавчальною діяльністю працівника кафедри, відповідно ідею втілено в заголовку. Джерельна база – інформація, отримана під час інтерв'ю. Цільова аудиторія – студенти й викладачі кафедри журналістики. Матеріал був опублікований на сайті [3].

«Кінорецензія на серіал «Бріджертони» була створена у травні 2021 року під час вивчення курсу «Аналітичні жанри». Інформаційний привід – входження серіалу до рейтингу найбільш популярних на платформі «Netflix». Тема – «Бріджертони» як успішний кінопроект 2021 року. Ідея – описати сюжет через показ різних аспектів знімального процесу. Джерелами фактів стали сторінки серіалу в соцмережах, офіційні ресурси «Netflix» та сайти з відгуками глядачів. Цільова аудиторія – молодь, яка зацікавлена в пошуку нових фільмів та серіалів. Сфера застосування – сайти з рецензіями та відгуками, онлайн-кіноафіші тощо.

«Усі ми різні, але разом даємо класний, якісний продукт»: «Друзі Дагера» відкрили фотовиставку» – репортаж із заходу в Сумах, створений під час проходження практики у виданні «The Sumy Post». Інформаційний привід – відкриття виставки. Тема – показ діяльності нового фототовариства в Сумах. Ідея – через власну присутність на місці події зацікавити читача й змотивувати до відвідання виставки. Джерельна база зібрана методами спостереження та інтерв'ю з організаторами й учасниками.

Цільова аудиторія – сум'яни різного віку. Сфера використання – блоги, тематичні новинні сайти, соцмережі. Матеріал у скороченому варіанті був опублікований на сайті «The Sumy Post» [1], а також у первинному обсязі на ресурсі «Tilda» [4]. Скорочення тексту для інтернет-ЗМІ спричинено традиційним оформленням матеріалів сайту та занадто великим обсягом, який «не читабельний» для цільової аудиторії цього медіа. Публікація доповнена власноруч створеними світлинами з події. Ознайомитися з ними можна на ресурсі «Tilda», а також у «Додатку В».

Отже, серед представлених текстів переважають інформаційні жанри (замітка й два репортажі). 60% матеріалів проілюстровані авторськими світлинами, що демонструють володіння основними навичками репортажної фотографії. Ідейно-тематична спрямованість контенту добірки дозволяє визначити це портфоліо як зразок культурної журналістики (за інформацією Оксфордського словника).

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

Жанр: репортаж

«Федорів Ріг» у Лебедині: одна локація з кількома історіями

■ Субота в невеличкому містечку. Ранок. У центрі людно, тут розташувався базар. На сусідніх із базаром вулицях стоять 2 великі церкви. Правиться в обох.

Наш день вирішуємо почати з екскурсії Лебединським міським художнім музеєм імені Б. К. Руднева. Усе ж, приїхавши в нове місто, хочеться спершу дізнатися трошки історії.

Заходимо в будівлю. Перше, що впадає в око, це давність будинку. Висока стеля, ошатні сходи, незвична для сучасних споруд форма вікон. Привертає увагу вхід до холу – його обрамлює сучасний дерев'яний одвірок із багатьма різьбленими елементами. Це один із творів місцевого майстра – Сергія Букати. За сьогодні це ім'я почуємо ще неодноразово.

Платимо по 30 гривень за квиток і жіночка починає екскурсію. Перший зал із портретами відомих козаків та їх родин, які пов'язані з Лебединщиною. У наступних кімнатах – картини українських і закордонних митців різних періодів, більшість полотен вивезені з панських маєтків, коли їх розграбовувала радянська влада.

Як на мене, то більше, ніж картини, привертають увагу старовинні меблі. Різьблені, декоровані, зроблені з дорогих порід дерева, фарбовані, позолочені... Усі вони різні, але створюють нове розуміння: тодішні багатії Сумщини справді жили розкішно.

Ці меблі навіюють цікаві думки. Дивишся на них – і уявляєш, як півтора століття тому ними користувалися.

За письмовим столом із карельської берези, певно, сидів пан і писав ділові листи й розписки. Він користувався дорогим письмовим приладдям, сидів на широкому робочому кріслі й робив розрахунки щодо господарства.

А за цим дамським столом-секретером світська пані читала французькі романи, писала дружні й любовні листи, що їх потім ховала в численних закапелках цього «сейфу XIX століття». Навіть зараз науковці знаходять у таких секретерах заховані гроші, листи та інші речі, а отже, надійність сховку підтверджена часом.

Р. S. Шкода, що музей не контактний – самій було б цікаво відчутися себе панночкою з минулих століть і «доторкнутися до історії».

Художній музей лишає приємні враження: наша місцева інтелігенція зналася на мистецтві й сприяла тому, аби через стільки років ми, нащадки, могли побачити оригінали робіт українських та іноземних митців: художників, скульпторів, столярів.

Час вирушати далі. Ми переїжджаємо до іншої церкви, поблизу якої вже кипить робота над відкриттям локації «Федорів Ріг».

Тут складно знайти місце для паркування: тут і авто тих, хто приїхав у церкву, і тих, хто приєднався до культурно-мистецького заходу з розвитку місцевого туризму.

Перший, кого зустрічаємо біля локації – краєзнавець Костянтин Аленінський. Каже, що ми пропустили бетонування старовинних монет у фундамент пам'ятного знака. Показує світлини монет. Люди поступово збираються. Чомусь поряд стоїть поліція. Спершу не розумію, чому так відбувається. Але потім стає зрозуміло: над встановленням локації працює міський голова Лебедина. Саме зараз допомагає засипати ґрунтом фундамент третьої опорної точки знака – невеликої лавки.

Поки «мер» працює, Костянтин розповідає про те, який шлях пройшли організатори, аби нарешті «повернути» ім'я Федора Кричевського в Лебедин.

«Цей процес триває ще з 1979 року. Ще до сторіччя Федора Кричевського планували якісь таблички встановити. Але не склалося, бо радянська влада підозрювала його в «злочинній» діяльності в роки війни. Він залишився в Києві, побув при німцях, це вважалося не надто правильним. У

90-ті роки щось заважало встановити хоч якийсь знак, у 2000-ні також. Пройшли вже і 2010-ті роки, і от аж у 2021 році ми от з Андрієм (прим. Андрій Гельмінтінов – директор Лебединського міського художнього музею імені Б. К. Руднева) вирішили, що це питання треба закрити негайно. Уже от взимку обговорили, започаткували проєкт. Треба було десь 7 – 8 тисяч гривень. Ми їх зібрали десь за місяць і в березні замовили цей знак Сергію Букаті».

Доки тривають останні приготування до відкриття, підходжу до автора знака, майстра з обробки деревини Сергія Букати. Каже, що це вже третя його подібна робота, усі вони мають спільні риси, але водночас кожна містить індивідуальний підхід.

«В основному у верхній частині розміщено зображення герба Академії мистецтв, адже цю організацію засновано за участі Федора Кричевського. Ми спробували вписати різні символи в цей знак. Мені особисто верхній елемент нагадує птаха: 2 крила, стилізована трохи голова. Птах, який повернувся, бо концепція цих знаків – повернення імен, які були або забуті, або цензуровані, або просто їх замовчували. На одному крилі – ім'я, на іншому – прізвище. Повертається це ім'я в наші краї. А знизу літера «К», походить від того, що це перша літера прізвища. До того ж, така конструкція більш стійка. Лавка дозволяє людині, яка приїхала, або сфотографуватися, або просто сісти відпочити в затінку. І з технологічного боку це третя точка опори, додає жорсткості конструкції та є захистом від вандалів. Звалити такий знак важче, він надійніше закріплений».

І от, знак стоїть, глядачі формують півколо й чекають урочистого відкриття. Свою промову розпочинає директор музею Андрій Гельмінтінов. Саме в цей день, 22 травня, 142 роки тому народився Федір Кричевський. Так що вибір дати для відкриття локації очевидний. Пан Андрій говорить про меценатів, які долучилися до відкриття знака. Усього їх 25, серед них лебединці, сум'яни, кияни та харків'яни.

Напередодні відкриття локації музейникам вдалося знайти світлину Федора Кричевського, яку раніше ніхто не публікував. Це фото датоване 1898 роком, на ньому 19-річний Федір. Понад 60 років світлина лишалася поза увагою. Ані дитячих, ані юнацьких фото раніше не знаходили, найбільш рання фотографія – 1917 року, зроблена під час відкриття Української академії мистецтв.

У музеї зберігається лише одна картина Федора Кричевського – «Дівчинка у блакитному». До цієї річниці з дня народження митця запущена серія квитків із зображенням «Дівчинки у блакитному».

Андрій Акрямович каже, що основна проблема музею – оформлення картин у рами. Тож поруч із локацією розташували скриньку для благодійних внесків – зібрані кошти хочуть витратити саме на ці потреби.

На пам'ять про цю подію пан Андрій урочисто вручає мистецькі альбоми як подарунок від родички Ф. Кричевського, яка нині мешкає в США. Тут зібрані роботи Миколи, Катерини й Василя Кричевських. Збірники отримують Сергій Буката, Володимир Биков, Олександр Андреев, Костянтин Аленінський, Олександр Бакликов. Опісля до слова запрошують міського голову Лебедина.

«Будемо працювати над тим, щоб сюди можна було доїхати і звідси повернутися», – Олександр Бакликов певно натякає на стан дорожнього покриття, яким не кожен автомобіль може проїхати без ушкоджень, або ж на спеціальні дорожні знаки.

Далі виступають кілька людей, які долучилися до збору коштів на пам'ятний знак. І наступним до імпровізованої сцени виходить автор знака – Сергій Буката, засновник сімейного підприємства «БУК». Він починає промову, говорить про кожен елемент та його значення. І от, розповідає про верхню частину з гербом. «У центральній частині зображений герб академії мистецтв, засновником якої був, у тому числі, й Федір...». Далі – дзвенять

церковні дзвони. Майстер перериває промову. Глядачі слухають дзвонаря. Переважно панує тиша.

«Символічно, що сказав про засновника й пішли далі дзвони...», – говорить Володимир Биков, головний архітектор Сумської області. Дзвін чути близько 4 хвилин. За цей час кожен уже відволікається. Хтось роздивляється, як працює дзвонар, хтось веде пряму трансляцію на Facebook, а хтось розглядає отримані мистецькі альбоми.

Майстер продовжує розповідь про знак. Каже, що лава біля знака має як естетичне, так і практичне значення (сьогоднішні відвідувачі пізніше переконуються в цьому, коли почнуть фотографуватися).

Наступним виступає Володимир Биков, він згадує як про сьогоднішнє церковне свято, так і про видатних уродженців Сумщини, яких важливо не забувати. На його думку, такі локації допомагають зберегти пам'ять про відомих людей минулого й викарбувати в мистецькій історії імена сучасних авторів, які долучаються до виготовлення знаків.

Чому «Федорів Ріг»? Відповіді на ці питання дає Костянтин Аленінський. Говорить про ріг двох вулиць, перетин їх неподалік від старої церкви та про кілька пам'яток, що об'єднуються одним маршрутом.

Після ще кількох виступів розпочинається перша екскурсія. Але перед тим В. Биков ініціює групове фото на новій локації. Є 3 фотографії. Ще кілька світлин робить поліцейська. Навіщо – лишається загадкою... (хоча пропозиції від глядачів схожі: від «Це у фейсбук виставлять фото порушників карантину» до «За фотографіями тоді штрафи надсилатимуть через те, що ми маски зняли»).

Глядачі переходять до будинку на вул. Миколаївській, міський голова готується урочисто знімати тканину, що поки закриває пам'ятну дошку.

«Готові?... 3...4...» (Оплески). І перше питання від міського голови: «А чого його назвали Федором, а не Миколаєм?». У процесі обговорення

з'ясували, що 22 травня – свято Миколи за новим стилем, а Федір народився тоді, коли користувалися старим календарем.

Андрій Акрямович починає екскурсію. Говорить, що за QR-кодом можна дізнатися основну інформацію про споруду та її історично-культурну цінність. У 1979 році тут народився Федір Кричевський, тут здавна мешкала їх родина, батьки були фельдшерами. У будинку пройшла лише невелика частина дитинства митця, його родина переїхала в Малу Ворожбу (там теж планують відкрити локацію).

Поруч розташована інша локація – одна з найстаріших друкарень Лебедина. Друкарня Содовникова була «домівкою» газети «Лебединський вісник». Як каже Костянтин Аленінський, тут стався випадковий збіг: першодрукарем в Україні вважають Федорова, локація поруч називається «Федорів Ріг», тому хоча й стосується іншого імені, але створює певні асоціації.

Наступний етап екскурсії – будинок Петренка. Більшість із нас точно чули рядки «Дивлюсь я на небо, та думку гадаю: чому я не сокіл, чому не літаю...», але мало хто знає, що саме мешканець Лебедина Михайло Петренко – автор цих слів.

Свято-Миколаївська церква збудована на початку ХХ століття поруч зі старою козацькою церквою. Найімовірніше, у старій дерев'яній церкві колись хрестили Федора Кричевського. Ця локація – п'ята й завершальна в міні-турі «Федорів Ріг», який започаткували сьогодні.

Повертаємося до знака, адже планується ще один досить урочистий момент. Цього року місцеві активісти хочуть надати офіційну назву «Урочищу Бурлюк», де торік встановили перший знак із мережі арт-локацій. Сьогодні починають збирати підписи. «Треба назвати урочище, поки його люди не прозвали «Оленячим урочищем», – каже Олександр Бакликов. (Ідеться про розташовану поруч ферму, де розводять оленів)

Доки кожен по черзі підписує звернення, відвідувачі починають фотографуватися. До знака підходить міський голова. Каже: «Кота ж першого пускають», – і сідає на лаву, починає фотографуватися. До локації наближається чорний кіт. Глядачі сміються. «Мер» бере кота на руки й починає позувати разом із ним. Після фотосесії кіт покидає локацію та йде вирішувати якісь свої справи. Решта гостей заходу мають можливість зробити фото на пам'ять.

Триває етап вільного спілкування. Проходжу натовпом і слухаю уривки розмов. Обговорюють усе: погоду, політику, мистецтво, інфраструктуру...

Екскурсію завершили. Люди фотографуються й потроху розходяться.

Спілкуюся з Андрієм Гельмінтіновим. Він говорить, що екскурсіям по локації «Федорів Ріг» бути!

«У нас можна замовити в музеї екскурсійний супровід і, будь ласка, можна по місту, можна за містом. Будь-яке бажання гостей ми виконуємо. Можете приїжджати хоч із наступного тижня, ми вже будемо готові приймати туристів».

Їдемо з міста додому. У пам'яті – приємні враження, цікаве спілкування й нові знайомства» [5], [6].

Жанр: подорожній нарис

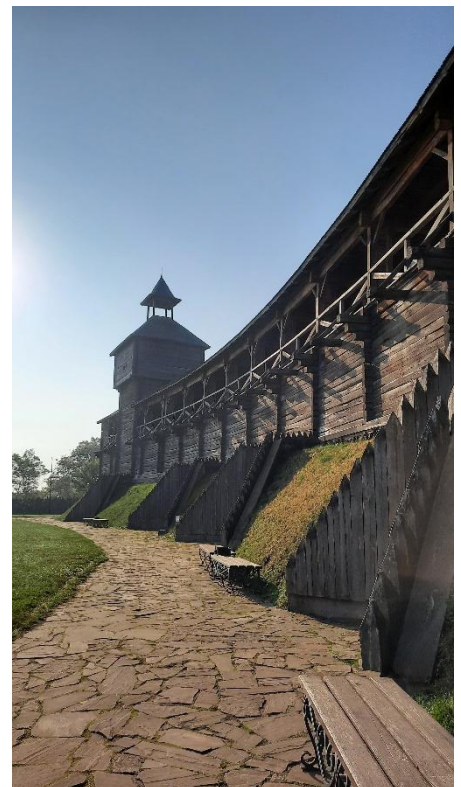
Сіверщина гостинна

Осінь у мене завжди асоціюється з подорожами. Це почалося 5 років тому, коли вперше поїхала в іншу область із великим колективом. Така традиція педагогів нашої школи: щороку напередодні чи після Дня учителя влаштовувати поїздку Україною. Мені пощастило ось уже 4 роки їздити з цією дружньою компанією (один із плюсів вчительської сім'ї). Ми встигли відвідати Софіївку, Канів, Моринці, Сокиринці, Київ, Запоріжжя, Дніпро, Стеблів, Качанівку... І це ще не кінець.

Наближається жовтень. Уже з нетерпінням чекаю цієї осінньої подорожі – це як ковток свіжого повітря після першого напруженого місяця навчання. Організатори ще вчора вагалися з вибором місця, але сьогодні вже є маршрут! Батурин – Кролевець – Новгород-Сіверський. Нові для мене місця Сумщини й Чернігівщини.

Ранок 2 жовтня. Хоча, краще сказати ніч. Незручність у ранньому підйомі, але ж враження краще за сон. О 5:00 збираємося біля школи. Жартуємо про запізнення автобуса, казуси з минулорічною поїздкою, «тормозки» з їжею та напоями... І от, нарешті сідаємо в автобус. Дорогою забираємо нових пасажирів з інших сіл. Ви їздили колись екскурсійним автобусом? Тим, де «козирні» місця – чотири останні сидіння. «Гальорка» – місце для своїх місцевих жартів, сміху, музики і багато чого іншого. Наш колектив тут незмінний – уже 4 рік поспіль Шеденки й компанія займають ці місця в кінці автобуса. Хоча ще рання пора, ніхто не спить. Жарти в автобусі лише розходяться. Хтось починає «підснідувати», хтось намагається заснути (але гамір довкола не втихає), а хтось поринає в музику. Шоста ранку – час співати гімн школи. Традиції не порушуємо, співаємо голосно, часто не втрапляємо в ноти, але насолоджуємося процесом.

Перший пункт нашої подорожі – Батурин. Це місто я відвідувала влітку 2016-го, однак абсолютно не проти відновити спогади. Снідаємо просто неба. До Батуринської фортеці з'їжджаються екскурсійні автобуси. Ми обрали святковий день, тож упевнені – туристів буде багато. Прогулюємося цитаделлю. Звідси відкривається чудовий краєвид на річку (який поки закривають дерева). За ці 5 років тут майже нічого не змінилося. Що ж, стабільність для історичних об'єктів – річ непогана. Після

короткої фотосесії вирушаємо в наступний пункт. Хоча, куди ж без сувенірів? Одні купують батуринський мед, інші куштують і купують місцеві наливки, а хтось пішов до торгових рядів по магнітики й вироби народних умільців. Від цих маленьких ярмарків віє такою приємною домашньою атмосферою. Це – один із теплих спогадів дитинства, що я хочу зберегти надовго.

Переміщаємося до маєтку Кочубея. Ще одна приємність за день: хоч десь мені знадобився студентський квиток, тож із поїздки я ще й трохи грошей зекономлю. Тут об'єднуємося в кілька груп через карантинні обмеження. До речі, нашій групі трапляється кращий екскурсовод. Ця жіночка, здається, живе музеєм та місцевою історією. Вона так захоплено розповідає про Кочубея, про Мазепу, про роль Батурина в українській історії,

що уявляєш усі ці події так, ніби й сам був їх очевидцем. Мабуть, у цьому є справжня майстерність оповідача. Сам будиночок невеликий, але секретна

кімната в підвалі й старий парк довкола створюють неймовірну величну атмосферу. Але, величність – риса іншого об'єкта.

Заїжджаємо до палацу Кирила Розумовського. Реставраційні роботи на території ще тривають, але основні споруди аж «сяють» величчю. Цей

архітектурний стиль, ця увага до деталей, ці осінні пейзажі довкола – усе захоплює й манить. Фотографій зроблено безліч.

Нам пощастило з погодою, а ще більше пощастило з осінню. Тут уже почалася справжня

осіння казка з яскравими барвами. Мимоволі згадую все ще зелені дерева в Берестівці. Що ж, до нас ще дійде черга. У сам палац не заходимо – наш план дня ще має багато невиконаних пунктів, а часу обмаль.

Їдемо далі... Що мене вразило, так це дорога. Так, звичайно, за останні роки й у нас зробили сотні кілометрів хороших доріг, але ж тут усе й було добре. Їдемо «Московською трасою». Час іде до обіду, тож зупиняємося в придорожньому кафе для «трапези».

Після довгої дороги та нових вражень навіть звичайна їжа здається дуже смачною. Традиційний комплексний обід за приємну ціну закінчується, тож ми вирушаємо далі. Заїжджаємо в Кролевець. На нас уже чекає

екскурсовод музею рушників.

Узагалі, ткані полотна зі специфічним орнаментом – символ Кролевеччини. Колись тут кожна майстриня могла зробити щось неймовірно яскраве.

На жаль, роки йдуть, і сьогодні ткацтво в регіоні – лише традиція й дрібка промислового виробництва. Комп'ютерні технології тепер керують процесом творчості, а ціна справжнього рушника виросла в кілька разів. До речі, цікавий і сам музейний будинок. Це колишня садиба панів Огієвських, оточена чудовим парком. До головного входу веде горіхова алея, що зараз різниться барвами: від яскравого зеленого листя до ніжного жовтого. У таких місцях я завжди відчуваю себе по-особливому, бо уявляю, як кілька сотень років тому тут проходили панночки, читали книги в затінку дерев і зустрічали поважних гостей.

Тут гостював і Тарас Шевченко, сюди ж заходила траурна процесія, коли Кобзаря везли на перепоховання до Канева. Так сталося, що минулого року ми вже пройшли Тарасовими стежками: були й у Моринцях, де він

народився, у Кирилівці, де зростав, у Каневі, де знайшов вічний спокій. І ось, іще одна точка на карті, що зберігає ім'я поета.

На цьому відвідини Кролевця не завершуються. Ми переїжджаємо до знаменитої яблуні-колонії – місцевого дива природи. З вікна автобуса можна оглянути центр міста. Що ж, цікавинок тут небагато – звичайне смт, схоже на наш районний центр. Однак відмінність у тому, що тут змогли зберегти історичні пам'ятки, а отже відкрили двері (чи то пак ворота) міжрегіональному туризму.

Куди ж без традиційного для цієї місцевості фото з макетом знаменитої яблуні? От і ми так подумали. Потім перейшли в сад... Якщо чесно, то я очікувала трохи більше. Так, знаю, що уявні образи не завжди схожі з реальністю, але тут я побачила занепад. Яблуня-колонія, безперечно, цікава, хоча її стан незадовільний. У одну частинку влучила блискавка – довелося обпиляти. Інше відгалудження й зовсім засохло, ще одне заважало рости іншим, то його й спиляли. Так, це нове й незвичне явище. Так, воно вважається біологічним дивом. Та якщо Ви хочете поїхати в Кролевець лише заради яблуні, то не варто, краще сплануйте маршрут так, щоб це був лише один із пунктів must visit.

Змотивовані тим, що попереду нова область і нове місто, виїжджаємо далі. Кажуть, що лишилося десь 100 км – це дрібниці, бо за сьогодні вже проїхали десь 200 км. Думаємо, що подолаємо цей шлях десь за годину-дві. Та у Всесвіту свої плани.

Не встигли від'їхати від яблуні-колонії й кілька кілометрів, як щось сталося із гальмами автобуса. Машина зупинилася, потекла якась рідина,

водій панікує й не може їхати далі, бо не зрушить з місця. Нарешті рушили. Проїхали метрів 800 і знову стали. Тепер уже надовго. Чоловіки лишилися допомагати міняти колесо, а жінки (тобто 2/3 колективу) відійшли вбік. Наступна година минула цікаво, але дивно. Жартували про те, що або водій нещасливий, або наша компанія така. Насправді, казуси в подорожах траплялися. Минулого року, наприклад, тріснуло скло люка в салоні, що його потім довелося заклеїти фольгою та скотчем. А ще минулоріч за 25 км від дому ми пробіли колесо. Тоді була романтична атмосфера: ніч, зорі, мороз – і ми всі тупцями довкола водія. Ту поїздку не забуду ніколи! Напевно, цю також!

Проблему владнали. Постала дилема: чи варто вирушати в далечінь без гальма з одного боку. Ризикнули. Виїхали.

Новгород-Сіверський зустрів нас дружелюбно. Музей уже закрили, але спеціально для нашої групи екскурсивод затрималася. Музей «Слова о полку Ігоревім» розташований у монастирі. Сама будівля показує, що ми вже майже на кордоні з Росією. Цей специфічний архітектурний стиль, говірка людей довкола та й собор московського патріархату яскраво про це говорять.

Темніє. Після короткого огляду музейної експозиції спускаємося в підземелля. Тут проводили численні археологічні розкопки, аж доки не дійшли до землі, що потенційно загрозлива через

залишені воєнні снаряди. А взагалі, ми зайшли на 13 метрів під землю. Хоча й іноді страшно в таких підземних ходах, але уява домальовує багато цікавинок, тому й ходити в них хочеться. Прогулюємося територією монастиря, оглядаємо результати численних розкопок, піднімаємося на одну з бічних веж. Звідси відкривається панорама міста, але на жаль ми її вже не

бачимо. Надто темно. Далі група розділилася: одні пішли послухати службу в храмі, а ми маленькою компанією пішли до пам'ятника Ярославні-Єфросинії. Упевнена, що зі школи Ви пам'ятаєте рядки «В Путивлі-граді вранці-рано співає, плаче Ярославна...». Так от, Путивль і Новгород-Сіверський досі сперечаються, де ж відбувалися описувані події. Історики вважають, що надто нелогічно було б князівні їхати за 100 км у Путивль, щоб виглядати свого чоловіка, адже неподалік є село Путивськ. Та хто знає, до чого призводить кохання й чекання?

Нічна оглядова екскурсія містом із вікна автобуса наближає нас до фіналу поїздки. Попереду ще зупинка біля пам'ятного знака князю Ігорю, а також закупи в супермаркеті. АТБ – спонсор сувенірів-солодощів для всіх родин. Ні, це не реклама, лише елемент подорожі.

Вирушаємо додому. Дорога неблизька – більше ніж 200 км попереду. Зупинилися ще для вечері просто неба. Теж традиція, якій цього разу трішки завадив холод. Їдемо...Рівно опівночі за ще одним звичаєм співаємо гімн України. Для когось це згадка про дротове радіо, а для когось – спосіб не заснути. Сподіваємося, що наш водій уже звик до таких традицій.

Повернулися в Берестівку пізно вночі. Вже ближче до ранку, якщо говорити відверто. Втомлені, але щасливі. Поїздка була класною. Навіть ці невеликі казуси не спотворили вражень, а лише стали ще одним приводом для жартів і розмов. Тепер шлях один – додому, в ліжечко, бо дуже потрібен нормальний сон. Отакі от вони, осінні пригоди-подорожі берестівського туристського колективу.

Жанр: інтерв'ю

Не лише освіта: інтелектуальні хобі наших викладачів

«Нещодавно в мережі відбувся онлайн-кубок із шахів, у якому взяв участь доцент кафедри журналістики та філології СумДУ Ярослав Васильович Яненко. Він посів 24 місце серед 517 учасників.

Цікавинкою Другого Всеукраїнського онлайн-кубку з шахів стала можливість позмагатися з майстрами й гройсмейстерами. Саме такий формат дозволяє відточувати власну майстерність у боротьбі з гравцями з різних куточків країни. Пан Ярослав розповів трохи детальніше про саме змагання.

- Які Ваші враження від онлайн-турніру?

- На онлайн-ресурсах щодня відбуваються сотні турнірів, але більшість з них – неофіційні, без призів, без певного статусу. Тренувальні, так би мовити. І я радію за українські шахи, що з'явився Всеукраїнський онлайн-кубок, який відбувся вже двічі. Організатори обіцяють проводити його щомісяця, тому шукають спонсорів і партнерів. Чудово, що до змагань долучаються професійні українські шахісти – майстри, міжнародні майстри, гротсмейстери.

- Яка відмінність онлайн-гри від офлайн?

- Формат онлайн-кубку «арена» – це те, що навряд чи можна відтворити в офлайн. Є певний час, відведений на гру (тут було 100 хвилин). Кожен шахіст грає скільки партій, скільки забажає і встигне за час змагань. Тут важливо, не скільки партій програв, а скільки виграв.

- То який же секрет перемоги?

- Для досягнення результату доводиться ризикувати. Наприклад, якщо на партію за регламентом відведено п'ять хвилин, то кожен шахіст може активувати режим «берсерк» – тоді йому на партію буде відведено лише дві з половиною хвилини. Так, тут можна витратити свій час і програти, але в разі перемоги можна отримати вдвічі більше очок, ніж за звичайну партію. До речі, я всі партії грав у цьому режимі. Якщо хочеш виграти, то ризикувати доводиться й у виборі шахових дебютів, адже є не тільки різні види початків, де кожен із гравців має однакові шанси на перемогу. Такі шахові початки називають «гамбіти». Після турніру я підрахував: 7 із 10 моїх перемог одержані саме в гамбітах.

- Як давно Ви займаєтеся шахами?

- Грати мене навчив батько ще в дошкільному віці. У школі займався в шаховому гуртку, брав участь у змаганнях. Коли був старшокласником, то виграв Кубок міста Охтирка з шахів. Тоді обіграв не тільки однолітків, а й дорослих досвідчених місцевих шахістів. Як приз отримав сувенірні шахи української тематики – там були фігурки козаків, бандуристів, тощо.

- Чи є гравець у шахи, яким Ви захоплюєтеся?

- У нашому шаховому гуртку був тренер – учитель історії, у якого не було обох рук, а лише протез, яким він пересував фігурки. Він вчив нас, хлопчаків, ніколи не здаватися – і словами, і власним прикладом. Він багато зробив для розвитку шахів в Охтирці. На пам'ятнику біля його могили зображені шахові фігури.

- Що зручніше: грати в онлайн чи офлайн?

- Останній раз я грав у шахи офлайн на змаганнях за наш факультет, рік тому. А потім почався карантин, тоді ж онлайн-шахи отримали значний розвиток. Раптом виявив, що на популярних онлайн-ресурсах грають шахісти зі всього світу, їх сотні тисяч. Це зручно й відкриває безліч можливостей. Тож мені здається, що майбутнє за онлайн шахами!

Онлайн-турніри справді здобувають популярність. Причина не лише в карантинних обмеженнях, а й у зручності проведення. Якщо є бажання, то можливість пограти точно знайдеться. Бажаємо Ярославу Васильовичу нових шахових перемог на онлайн та офлайн-кубках» [3].

Жанр: рецензія

Кінорецензія на серіал «Бріджертони»

У квітні 2021 сайт Forbes опублікував рейтинг найпопулярніших серіалів від Netflix. Перше місце займають «Бріджертони». То що ж відомо про цей кінопроект?

Він знятий за мотивами романів Американської письменниці Джулії Куїн, що були видані ще на початку 2000-х. Сюжет розгортається у Великобританії епохи Регентства (початок XIX століття). У центрі уваги – родина Бріджертонів, яка має високий статус у суспільстві. Усього романів вийшло 8, у кожній книзі – історія одного з 8 дітей цієї родини. 1 сезон серіалу базується на 1 книзі – історії найстаршої доньки Дафни.

Родзинка сюжету – Леді Віслдаун, яка публікує найсвіжіші плітки з «вищого світу» у своїй газеті. Ця особа діє таємно, окрема сюжетна лінія серіалу – намагання викрити авторку й опісля покарати. Так, серіал від Netflix запозичив ідею «Пліткарки» – американського телесеріалу (2007 – 2012 роки). Однак, якщо в оригінальній версії сповіщення про плітки відбувається через блог, то версія XIX століття застосовує друковане ЗМІ.

Продюсувати серіал взялася компанія «Shondaland», режисером став Кріс Ван Дузен. Така команда вже працювала раніше над кінопроектами «Анатомія пристрасті» та «Як уникнути покарання за вбивство».

Однією з причин успіху серіалу стало осучаснення історії. Творці повному інтерпретували епоху Регентства й додали нові елементи, що не могли трапитися в реальності.

По-перше, родини Бріджертонів не існувало, прізвище й усі деталі є цілковитою вигадкою письменниці Джулії Куїн.

По-друге, зовнішність героїв не відповідає реальності: до зйомок залучали темношкірих героїв, продумували історичні передумови їх титулованості й привілеїв. Однак, Англія 1813 року не мала такої расової толерантності, як це показано в «Бріджертонах».

По-третє, серіал відображає швидше проблеми XXI століття: шлюб за розрахунком, жіноча роль у сім'ї, фемінізм, паління, стосунки батьків і дітей, вплив соцмереж на життя людей, дезінформація та поширення чуток / пліток, сексуальна освіта підлітків, одностатеві стосунки. Особливий акцент зроблений на тому, що відмінності в кольорі шкіри відіграють значно меншу

роль, ніж відмінності в соціальному становищі, вихованні та рівні освіченості.

Для зйомок застосовували 15 реальних локацій: резиденцій, музеїв, замків. Також сцени знімали в павільйонах. Інтер'єри переважно відповідають заявленому періоду, але декоратори додали окремі елементи для створення більш привабливої «картинки», як-от повіті плющем та гліцинією стіни.

Музичний супровід також осучаснений. Музика ХХІ століття перероблена на тогочасний манер. Треки Біллі Айліш «Bad guy», Аріани Гранде «Thank U, next», а також композиції Тейлор Свіфт, Шона Мендеса й Maroon 5 можна почути у виконанні на скрипці та інших музичних інструментах.

Над костюмами персонажів працювали понад 230 майстрів. За 5 місяців вони створили 7500 одиниць жіночого й чоловічого одягу. Над цілісними образами працювали дизайнер зачісок і макіяжу Марк Пілчер та дизайнерка костюмів Еллен Мірожник. Остання, до речі, працювала над костюмами до фільмів «Фатальний потяг», «Основний інстинкт», «Маліфесента: Володарка темряви». Вбрання героїв поєднує традиції різних часових проміжків. Одяг епохи Регентства взятий за основу, але для кожного персонажа додавали «родзинки образів». Наприклад, яскраві тканини малинового, зеленого й жовтого відтінків запозичені з 50-х років ХХ століття: у ХІХ столітті не існувало таких насичених барвників. Традиційних капелюхів-капорів теж не показали в серіалі, замість них жіночі зачіски доповнили квітами й пір'ям. Змін зазнав і найпопулярніший матеріал для пошиття одягу – муслін, яким тоді користувалася британська знать. Для створення більш об'ємних суконь дизайнерка серіалу застосувала тюль та органзу. Через костюми також передавали характер персонажів та їх трансформацію. Наприклад, дорослішання Дафни (головної героїні) показали через колір її вбрання: від світлого на початку сезону до темного в останньому епізоді. Вбрання королеви Шарлоти відображає епоху бароко.

Такий вибір зумовлений бажанням показати багатство й велич британських монархів.

I, наостанок, кілька цікавинок, які може помітити уважний глядач:

- Родина Бріджертонів називала дітей в алфавітному порядку (згідно з англійською абеткою);
- Аби підкреслити етнічну належність королеви в одному з епізодів для її зачіски застосували дреди, що були популярні в темношкірого населення;
- Сцени 18+ зняті з точки зору жінки: такий прийом режисери застосували, аби показати, як головна героїня дорослішає й набирається досвіду в сфері інтимних стосунків, як змінюється її розуміння й знання людського тіла.

Серіал «Бріджертони» ще в перший місяць після виходу очолив рейтинги платформи Netflix. За цей перший місяць офіційно його переглянули 82 мільйони користувачів. Агрегатор кінорецензій Rotten Tomatoes містить 82 % схвальних рецензій на цей серіал. Серіал не містить історичної достовірності, але погляд на сучасні проблеми через призму XIX століття зацікавив глядачів. Однак, навіть попри популярність 1 сезону, офіційних заяв щодо зйомок 2 сезону досі немає.

Жанр: репортаж

«Усі ми різні, але разом даємо класний, якісний продукт»: «Друзі Дагера» відкрили фотовиставку

■ Суми. Головна пішохідна вулиця. Післяобідній час. Люди гуляють: хтось насолоджується теплим (але не спекотним) днем, хтось поспішає з роботи додому, а хтось планує дозвілля. Охочі почати вечір із мистецтвом збираються біля Сумської міської муніципальної галереї.

Близько 16-ї заходжу в приміщення. Тут ще малолюдно, офіційне відкриття планують на 16:30. Оглядаю фотовиставку. Привертає увагу різноманітність: чорно-білі й кольорові знімки, портретні й пейзажні, з

емоціями радості й легкого смутку. Усе це – роботи учасників фототовариства «Друзі Дагера», що засноване в січні 2021, але вже встигло зібрати чимало любителів фотографії з Сум та району.

Приходять гості, автори світлин. Засновник фототовариства Сергій Гуцан уже дає перші коментарі для місцевого телебачення. Відвідувачі знайомляться з фотографіями. Там, де зазвичай розташований альбом для запису відгуків про виставку, сьогодні з'явилося ще кілька цікавинок. Поруч із текстом про авторів розмістили портрет Луї Дагера – людини, яка розвивала мистецтво фотографування ХІХ століття. Неподалік – дагеротип, створений близько 1850 року. Сама ж виставка має назву «Калейдоскоп», тому організатори знайшли справжній прилад-калейдоскоп, де кольори й форми взаємозамінні, але завжди творять єдине цілісне зображення.

Глядачі розходяться залом. Чутно жваві обговорення щодо постановки кадру, кольорів та сюжетів. Кожен автор має свій стиль, цікаво дізнаватися, як вони передають різні життєві обставини й події через фотокамеру. До речі, усіх фотографів видно здалеку: більшість і сьогодні не просто оглядають виставку, а знімають реакцію відвідувачів на світлини.

Починається церемонія відкриття. Аудиторію знайомлять із історією створення товариства. Отож, спершу виникла ідея створити фотоклуб, однак від неї відмовилися, бо назва обмежує простір, робить його закритим, на зразок англійського клубу. Так виникла нова думка – заснувати фототовариство. «У фейсбук я дав об'яву, щоб люди, які мають бажання фотографувати, відгукнулися. На другий день у нас було 18 охочих, а планували 15 місць. Уже до кінця другого дня ми створили фототовариство без назви... Так склалося, що церква нам дала місце, де ми й зараз

збираємося. За це я їм дуже вдячний», – говорить Сергій Гуцан, засновник фототовариства.

У січні Сергій Іванович із дружиною мандрував Єгиптом і почув цікаву історію: коли створювали піраміду Хеопса, то бригади будівельників називалися «Друзі Хеопса». Цю ідею й вирішили втілити в Сумах.

«У нас назва крутилася навколо прізвища Дагера, дуже хотілося якось вшанувати цю людину. Так і вирішили назватися «Друзі Дагера»: там матеріальне будували, ми з таким же старанням намагаємося збудувати духовне», – говорить пан Сергій.

Враженнями від творчої співпраці ділилися учасники фототовариства.

Ірина Варламова говорить, що всі в товаристві за цей період стали друзями: «У нас були цікаві лекції, ми один одного навчали, один в одного навчалися. Приносили свої знімки, обмінювалися друкованими фото. І це зовсім інші відчуття, ніж коли дивишся фото з екрану. Коли ми один одному в чаті почали коментувати, коригувати, то ми зрозуміли, що ростемо. У нас не було чіткого графіку занять, програми. Було живе спілкування. Ця виставка – результат, калейдоскоп різних куточків планети й різних моментів нашого життя».

Досвід підготовки власної виставки учасники отримали й напередодні, коли всі приносили свої світлини, обирали для них рамки, паспарту. Формували композиції світлин на стінах галереї. Усе це – нові емоції та незабутні враження для всіх учасників «Друзів Дагера».

Євгенія Дюкарева говорить: «Ми завжди після занять дуже тепло прощалися, писали відгуки в чаті про те, яке задоволення отримали від спілкування, а ще від отриманих знань. Тоді, у січні, я думала, що зовсім не зумію добре фотографувати, бо маю хоча й сучасний, але мобільний телефон

із хорошою камерою... Ми всі різні, але я вважаю учасників фототовариства своєю невеличкою сім'єю».

Тим часом відвідувачів більшає. Уже після 17-ї години люди йдуть з роботи й заходять у галерею, аби відпочити від буденних справ.

Ірина Крамаренко говорить, що з навчанням фотографії в нашому місті пов'язаний ДПТНЗ «Сумський центр професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг. Тут навчають професійних фотографів, а любителі сьогодні розвиваються у фототоваристві. Пані Ірина також говорить, що за цей період існування «Друзів Дагера» учасники значно збільшили рівень своєї майстерності: «Є розвиток. Краса. Супер краса. Розвивайте це, не втрачайте».

Світлини виставки, як виявилось, показують життєві моменти не лише самих фотографів, а й глядачів. Пані Людмила, одна з гостей сьогодні впізнала на знімку «Сільське свято»... своє весілля. Така фотопригода – лише одна з калейдоскопу моментів фотографів, бо кожен кадр несе в собі емоції, що ніколи не бувають абсолютно ідентичними.

Олександр Сагалаєв фотограф, також ділився враженнями від виставки: «Скільки робіт, стільки й людей. Усі вони різнопланові. Я можу дізнатися де чия робота, бо кожен має свій стиль. Але кожен автор обирає роботи: не дивився на помилки, а брав ті, що відразу привертають увагу. Тому виставка – справжній калейдоскоп. Хтось портрет знімав, хтось пейзаж, натюрморт... Хто що бачив, той те і знімав. І це прекрасно».

Кожен автор самостійно обирає світлини для виставки. Організатори мали побоювання, що фотографії будуть однотипними, але ці переживання не справдилися.

Думками щодо того, як правильно готуватися до виставки, поділився Сергій Гуцан: «Коли відбираєш фото для виставки, то обирати треба

протягом хвилини чи двох. Якщо починаєш детальніше розбирати світлини, то все подобається. Так що обираю завжди емоційно: ця подобається, ця, ця – ось і обрав».

Після завершення офіційного відкриття настав етап вільного спілкування. Глядачі говорять з учасниками фототовариства, фотографи «ловлять» найцікавіші моменти. Панує тепла атмосфера творчості й натхнення.

Вечір відкриття добігає кінця. Гості розходяться, повертаються додому й діляться враженнями в соцмережах. Тож якщо вас зацікавила виставка, ви побачили її у фейсбуці друзів і хочете теж відвідати, то маєте таку можливість до 11 липня. Якщо з'явилося бажання долучитися до «Друзів Дагера», то беріть фотокамеру, хороший настрій, натхнення – і починайте творити» [4].

ВИСНОВКИ

Під час укладання бакалаврської роботи було здійснено аналіз власних журналістських матеріалів, дібрано тексти однієї тематики та схожого спрямування.

Інформаційний проєкт складається з 5 матеріалів. Серед них представлені різні види жанрів: нарис «Сіверщина гостинна» належить до групи художньо-публіцистичних, «Кінорецензія на серіал «Бріджертони» представляє аналітичні жанри, а інтерв'ю «Не лише освіта: інтелектуальні хобі наших викладачів» і репортажі «Федорів Ріг» у Лебедині: одна локація з кількома історіями» та «Усі ми різні, але разом даємо класний, якісний продукт»: «Друзі Дагера» відкрили фотовиставку демонструють навички написання текстів інформаційних жанрів.

Для опису контенту добірки були застосовані такі критерії: джерельна база, тема, ідея, інформаційний привід, цільова аудиторія. Відтак, укладений опис інформаційного проєкту свідчить про подібність тем та ідей у контексті авторської мети – висвітлення культурного життя України.

3 із 5 матеріалів були опубліковані на інтернет-ресурсах. Сфера їх застосування – регіональні медіа («The Sumy Post»), корпоративні сайти (сайт кафедри журналістики СумДУ), сторінки в соцмережах (профіль Лебединського художнього музею у Facebook), блоги, зокрема, туристичні (створені, наприклад, на сайті «Tilda»). Авторські тексти подібної тематики розміщувалися на сайтах місцевих ЗМІ («Sumy Today», «Сумські дебати») та в друкованих виданнях (газети «Голос Посулля», «Панорама»). Вони не ввійшли в портфоліо через повторювання жанрів. Розширений перелік публікацій культурно-просвітницької тематики доступний для ознайомлення в «Додатку А».

Загалом, створення добірки журналістських матеріалів демонструє навички написання текстів інформаційних, аналітичних та художньо-публіцистичних жанрів та окреслює подальші напрямки дослідження.

Оскільки тема «Україна туристична» набуває популярності (особливо в період війни), то журналістська робота над матеріалами культурно-просвітницької тематики продовжиться.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Друзі Дагера» відкрили фотовиставку в Сумах. URL: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/druzi-dagera-vidkryly-fotovystavku-v-sumah/> (дата звернення: 21.05.2022).
2. Методичний вісник: ПОРТФОЛІО як засіб підвищення якості освіти. (випуск 2) / Упорядники Л.Скальська, О.Нижник, А.Дутчак, С.Клімковська. – Івано-Франківськ: ОІППО, 2009
3. Не лише освіта: інтелектуальні хобі наших викладачів. URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/news/719-intelektualni-xobi-nashyx-vykladachiv> (дата звернення: 22.05.2022)
4. Усі ми різні, але разом даємо класний, якісний продукт»: «Друзі Дагера» відкрили фотовиставку. URL: <http://friendsofdaguerre.tilda.ws/?fbclid=IwAR1jflABavC2bfCtcVWXypYs9EN3Y3gW8Pk4iMHftAU1rHA30U3wrNFMX2U> (дата звернення: 21.05.2022)
5. «Федорів Ріг» у Лебедині: одна локація з кількома історіями. URL: http://project4164439.tilda.ws/?fbclid=IwAR3CEXiQQGuWvfYpXihISK2zFlwXjKFfa2Hkh00z1UaDHSJp_MKzZTOjTxWc (дата звернення: 22.05.2022)
6. «Федорів Ріг» у Лебедині: одна локація з кількома історіями. URL: <https://artmuseum.lebedyn.org/fedoriv-rig-u-lebedyni-odna-lokatsiya-z-kilkoma-istoriyamy/> (дата звернення: 21.05.2022)
7. Kristina Riegert, Anna Roosvall, Andreas Widholm. Cultural Journalism. URL: <https://oxfordre.com/communication/view/10.1093/acrefore/9780190228613.001.001/acrefore-9780190228613-e-796> (дата звернення: 22.05.2022)

ДОДАТКИ

Додаток А

Матеріали культурно-просвітницької тематики, які не ввійшли в добірку бакалаврської роботи:

1. «Леся Українка й Сумщина» – відеонарис.
URL: https://www.youtube.com/watch?v=6_0hxFHE2g
2. «Сумщина туристична» – лонгрід.
URL: <http://sumyregiontourism.tilda.ws/>
3. «Виставка народного мистецтва чекає відвідувачів» – замітка.
URL: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/vystavka-narodnogo-mystetstva-chekaye-vidviduvachiv/>
4. «Традиційне свято танцю та вогню в Недригайлові» – замітка.
URL: <https://sumypost.com/sumynews/sobytiya/tradytsijne-svyato-tantsyu-ta-vognyu-v-nedrygajlovi/>
5. «Національно-патріотичне виховання на Сумщині: презентували новий посібник» – замітка.
URL: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/natsionalno-patriotychne-vyhovannya-na-sumshhyni-prezentuvaly-novyj-posibnyk/>
6. «Воргол» – фестиваль живої історії з півночі Сумщини (ФОТО)» – репортаж.
URL: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/vorgol-festyval-zhyvoyi-istoriyi-z-pivnochi-sumshhyny/>
7. «Кіно просто неба» на Сумщині: як Роменщина приймала зіркових гостей» – замітка.
URL: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/kino-prosto-neba-na-sumshhyni-yak-romenshhyna-pryjmala-zirkovyh-gostej/>

8. «У цих руїнах є серце»: у Сумах відкрилася фотовиставка» – замітка.

URL: <http://www.vsisumy.com/news/kultura/u-cih-ruyinah-ie-serce-u-sumah-v>

9. «Студенти-журналісти та судді-практики: взаємокорисна зустріч» – замітка.

URL: <https://ifsk.sumdu.edu.ua/uk/news/48-studenti-zhurnalisti-ta-suddi-praktiki-vzaemokorisna-zustrich.html>

10. «Сумські ТЮЖівці змагалися всімнадцяте» – замітка.

URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/news/612-17-oblasnyj-turnir-yunyh-zhurnalistiv>

11. «Розпочала роботу радіошкола Андрія Куликова» – замітка.

URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/news/575-radioshkola-kulikov>

12. «Перший раз на першу... наукову конференцію» – замітка.

URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/news/522-perchyi-krok-u-nauku-juranlistyka>

13. «Студенти-журналісти вдосконалювали навички фактчекінгу» – замітка.

URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/news/520-trening-iz-faktchekingu-gorokhovsky>

14. «Ще раз про академічну доброчесність» – замітка.

URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/news/509-shche-raz-pro-akademichnu-dobrochesnist>

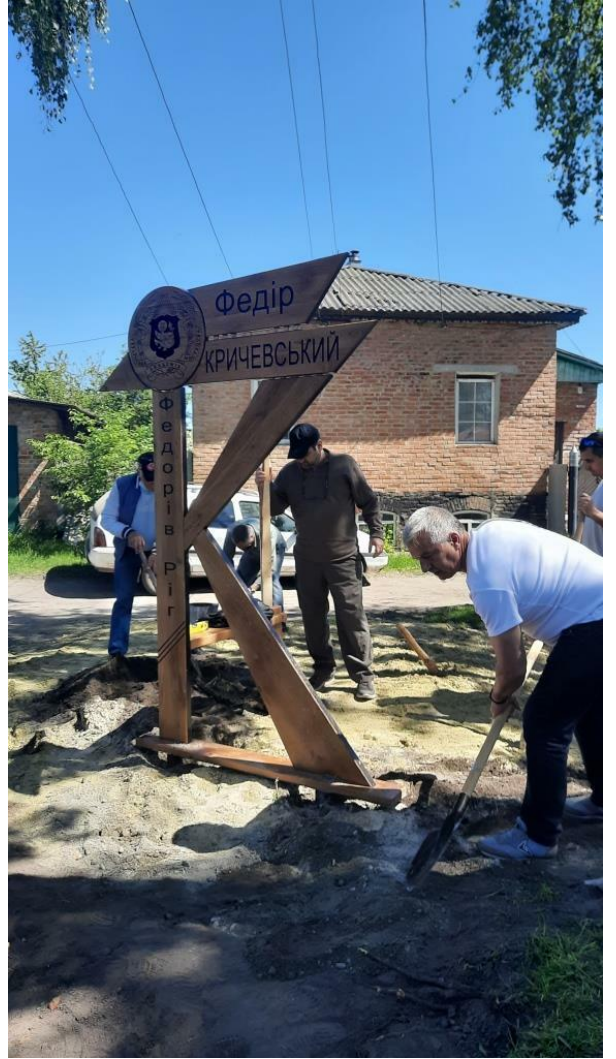
15. «Коронація слова» на Сумщині» – замітка.

URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/news/498-koronatsiya-slova-na-sumshchyni>

Додаток Б

Додаток В

